

Oriol Pàmies Jaume

FONTSANTA, CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Barcelona: Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, 1995

EULÀLIA SOLÉ ROMERO

La col·lecció «Els Barris d'ADIGSA» està dedicada als habitatges que, entre els anys cinquanta i seixanta, construí l'Administració de l'Estat per acollir els immigrants. Aquests, procedents de diverses regions espanyoles, es van instal·lar principalment a Barcelona, però també al Vallès, al Penedès i altres comarques catalanes, entre elles el Baix Llobregat. Tal com manifesta Antoni Comas a la Presentació del llibre de l'Oriol Pàmies, l'esmentada col·lecció «vol ser un resum fidel del que ha estat la creació de cada barri com a entorn urbà i humà, i la seva evolució fins a l'actualitat».

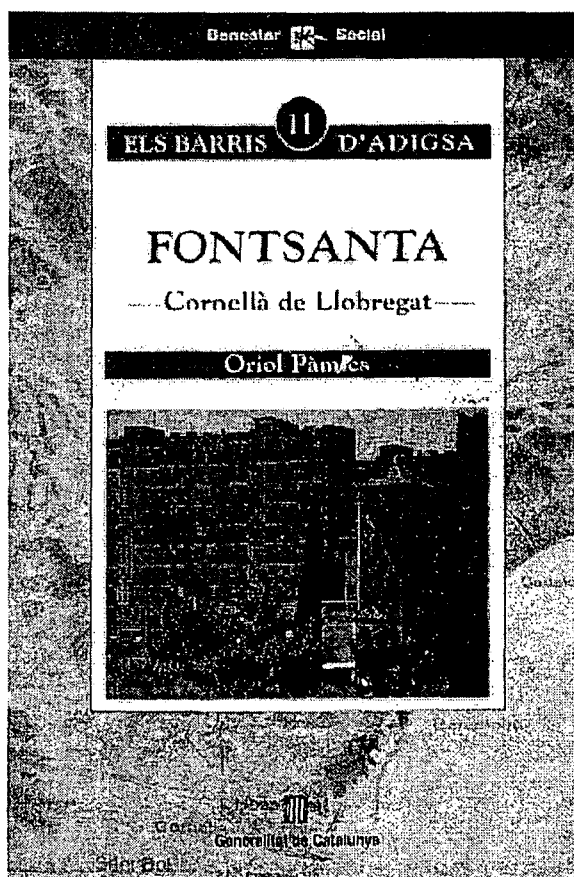
Per la seva banda, l'autor ens diu que el barri de «Fontsanta és el melic del Baix Llobregat». Una comarca petita en extensió però la tercera de Catalunya en nombre d'habitants. I a més a més, amb un índex de joves elevat, puix que, malgrat que el flux migratori s'ha aturat i la natalitat ha descendit, compta amb un 20,3% de menors de 15 anys.

El llibre tracta, però, i en concret, d'un barri en forma trapezoidal edificat davant d'una de les cases modernistes dissenyades per l'arquitecte Josep Maria Jujol. Un barri per l'interior del qual l'Oriol Pàmies ens condueix des d'el seu naixement, l'any 1972, fins a l'actualitat. Les inundacions del riu Llobregat el setembre de 1971 van deixar sense habitatges 314 famílies, i foren el motiu de la construcció dels quatre primers blocs de Fontsanta.

Quan el juliol de 1974 es van ocupar els primers pisos, al barri no hi havia metge, ni farmàcia, ni escola. «Per a qualsevol cosa, fins i tot per comprar el pa, havíem d'anar fins a Cornellà», remarquen els pioners.

I el llibre ens va descobrir com el barri es desenvolupà a còpia de mobilitzacions dels veïns, fins aconseguir els serveis indispensables per fer d'un amuntegament de pisos una comunitat habitable. De forma paulatina es disposà d'una escola, un ambulatori, transport públic...

També viatgem a través dels canvis polítics, quan el maig de l'any 1985 l'Estat traspasa a la Generalitat de

Ressenyes
bibliogràfiques

Catalunya les competències sobre urbanisme i habitatge. A partir d'aquesta data, és l'empresa pública Administració i Gestió, S.A. (ADIGSA) l'encarregada de gestionar el patrimoni d'habitatges traspasat. Una tasca arduosa, segons en diu l'Oriol Pàmies. Si per mostra n'hi ha prou amb un botó, assenyallem que el 27% dels llogaters de tot Catalunya no eren els titulars de l'adjudicació.

Canvis polítics, socials i generacionals. Els nascuts a Catalunya ja són majoria a la Fontsanta, però els seus pares han hagut de passar per diverses crisis industrials amb efectes sobre el mercat laboral. A partir del 1978, l'atur es deixa sentir a la Fontsanta com a tot el Baix Llobregat. Tanmateix, la vitalitat de les entitats socials és creixent, jugant l'Associació de Veïns de Fontsanta-Fatjó un paper vertebrador. Pàmies ens parla del Club Esportiu, de l'Associació de Jubilats i Pensionistes, del Casal Cívic.